

Brüsszel, 2017.5.22.
COM(2017) 503 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

**a Cseh Köztársaság 2017. évi nemzeti reformprogramjáról,
amelyben véleményezi a Cseh Köztársaság 2017. évi konvergenciaprogramját**

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a Cseh Köztársaság 2017. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi a Cseh Köztársaság 2017. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására²,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira³,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2016. november 16-án elfogadta az éves növekedési jelentést⁴, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2017. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2017. március 9-10-án jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2016. november 16-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést⁵, amelyben a Cseh Köztársaságot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (2) 2017. február 22-én közzétették a Cseh Köztársaságra vonatkozó 2017. évi országjelentést⁶, amely értékelte a Cseh Köztársaság által tett előrelépéseket a Tanács által 2016. július 12-én elfogadott országspecifikus ajánlások kezelése és az előző években a Cseh Köztársaságnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedések, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² COM(2017) 503 final.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 és P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

⁶ SWD(2017) 69 final.

célkitűzéseinek teljesítése terén. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Cseh Köztársaságban nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány.

- (3) A Cseh Köztársaság 2017. április 25-én benyújtotta 2017. évi nemzeti reformprogramját, majd 2017. április 28-án 2017. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A vonatkozó országspecifikus ajánlásokat figyelembe vették az európai strukturális és beruházási alapok 2014–2020 közötti időszakra szóló tagállami programozása során. Az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó szabályozásnak⁷ megfelelően a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát, amennyiben ez szükséges a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében. A Bizottság részletes iránymutatást adott e szabályok alkalmazásáról⁸.
- (5) A Cseh Köztársaság jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágához tartozik. 2017. évi konvergencia programjában a kormány az államháztartás tekintetében költségvetési többletet tervez a 2016–2020 közötti időszakra. A középtávú költségvetési cél – a GDP 1,0 %-ának megfelelő strukturális hiány – a programidőszak egésze során biztonsággal teljesül. A konvergencia program szerint a GDP-arányos államadósság 2020-ig várhatóan fokozatosan 32,7 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Bár a kitűzött költségvetési célok elérését fenyegető kockázatok nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek, 2016-ban az állami beruházások csökkenéséhez kapcsolódó – az uniós ciklus finanszírozási ciklus kezdetéhez kapcsolódóan – maga után vonhatja a közberuházások vártnál erősebb visszaesését 2017-ben. A Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2017-ben a GDP 0 %-ának, 2018-ban pedig a GDP -0,2 %-ának fog megfelelni, ami a középtávú költségvetési célt meghaladó mértéket jelent. Összességében a Tanács véleménye szerint Cseh Köztársaság várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek 2017-ben és 2018-ban.
- (6) Hosszú távon a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatban továbbra is közepes kockázatok állnak fenn a Cseh Köztársaság esetében. Ezek elsősorban a korrallal kapcsolatos – főleg az egészségügyi és a nyugdíjak terén is felmerülő – közkiadások becsült hatásaiból származnak. Az egészségügyi kiadások hosszú távon várható emelkedése aggodalomra ad okot, mind az egészségügyi rendszer irányítása, mind a költséghatékonysága tekintetében, amely jelentős mértékben támaszkodik a drágább fekvőbeteg ellátásra. Egyes intézkedések jelenleg a végrehajtás különféle fázisaiban tartanak, de kézzelfogható eredményekkel még nem jártak. A nyugdíjrendszer módosítását célzó, a közelmúltban elfogadott vagy tervezett intézkedések végrehajtásuk esetén hosszú távon káros hatással lehetnének az államháztartásra. Először a parlament elfogadott egy olyan jogszabályt, amely felhatalmazta a kormányt a nyugdíjindexálási mechanizmus rugalmasabb kiigazítására. A parlament

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.)

⁸ COM(2014) 494 final.

azon javaslatokat is tárgyalja, amelyek 65 évben szabnák meg a törvényi nyugdíjkorhatár felső határát, és létrehoznák a nyugdíjkorhatár rendszeres felülvizsgálati rendszerét. Jelenleg folyamatban van további olyan javaslatok tárgyalása, mint a nagyvonalúbb nyugdíjindexálási képlet és a gyermekek számától függő differenciált társadalombiztosítási ráták.

- (7) A költségvetési felelősségről szóló törvény, amelyet a parlament 2017 januárjában fogadott el, a cseh költségvetési keretrendszer főbb hiányosságait kívánja orvosolni, mivel az egy közelmúltbeli értékelés szerint az egyik leggyengébb az EU-ban. Ennek ellenére eddig még nem került sor a szabályok végrehajtását felügyelő független költségvetési tanács kinevezésére. Ezenkívül az újonnan bevezetett intézkedések végrehajtása döntő fontosságú lesz a hatékony és stabil költségvetési keretrendszer kialakításához.
- (8) A Cseh Köztársaság kihívásokkal néz szembe a korrupció megelőzése terén, valamint elégtelenségek mutatkoznak a közbeszerzésekben. Noha a kormány korrupció elleni programjából egyes intézkedéseket végrehajtottak, más reformok pedig folyamatban vannak, a gyakorlatban nem emelnek vádat szisztematikusan a korrupciós ügyekben. Általánosságban elmondható, hogy a cseh közbeszerzési gyakorlat továbbra se kellően versengő, amit az egyetlen ajánlattevős eljárások és a szerződések közvetlen odaítélésének magas száma is tükröz, különösen az informatikai ágazatban. A nem megfelelő képzési támogatás, valamint az összesített beszerzési struktúrák és kompetenciaközpontok hiánya akadályozza a szakmaiságot és megnehezíti a jó ár-érték arány elérését a közbeszerzések során. E tekintetben a minőség odaítélési szempontként való alkalmazásának nagyon alacsony mértéke továbbra is szisztematikusan tekinthető. Az e-közbeszerzésekre való átállást továbbra is jelentős kihívások nehezítik. Ezek közé tartozik az állami tulajdonú e-közbeszerzési platform, a Nemzeti Elektronikus Eszköz fejlesztésének, valamint a cseh e-közbeszerzési piacon már aktív magánszolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó jogi keret tisztázásának szükségessége.
- (9) A Cseh Köztársaságban az üzleti környezetet jelentős szabályozási terhek és számos adminisztratív akadály rontja, különösen az engedélyezési eljárások és az adófizetés terén. 2016 szeptemberében a kormány bemutatta az építkezési törvény és a kapcsolódó jogszabályok módosítási tervezetét, amelynek célja a környezeti hatásvizsgálat integrálása révén az építési engedélyek kiadási eljárásának felgyorsítása és egyszerűsítése volt. A tervezet jelenleg parlamenti vizsgálat alatt áll. A vállalkozások adószabályok betartásával kapcsolatos költségei továbbra is az uniós átlag fölött vannak. A hiányosságok közé tartozik az adózásról szóló törvény gyakori módosítása is. Az adójogszabályoknak való meg nem felelés kezelése továbbra is prioritás a cseh hatóságok számára, ugyanakkor nem kap megfelelő hangsúlyt az egyszerűsítés. A jövedelemadóról szóló, még be nem mutatott törvény célja az adótörvény egyszerűsítése, de a tervezet még nem áll rendelkezésre.
- (10) Az e-kormányzati szolgáltatások használata a Cseh Köztársaságban az egyik legalacsonyabb az EU-ban, de emelkedett 2015 óta. A cseh hatóságok lépéseket tettek annak érdekében, hogy javítsák az e-kormányzati szolgáltatások elérhetőségét, de ezek közül sok még mindig folyamatban van, és egyes intézkedéseket még nem indítottak el. A szolgáltatások kiépítéséért való felelősség több minisztérium között oszlik meg és az érdekelt felek korlátozott ágazatközi együttműködést tapasztalnak.
- (11) A K+F intenzitás jelentősen nőtt az utóbbi években, de ehhez nem társul a K+F eredmények minőségének hasonló javulása. A K+F rendszer irányításának reformja

folyamatban van, de nem fejeződött be teljes mértékben. A kormány 2017 februárjában elfogadott egy új értékelési módszert (Metodika 17+), amelynek célja az alap- és alkalmazott kutatások finanszírozásának felosztásához kapcsolódó mechanizmusok megerősítése. Számos intézkedést hoztak annak érdekében, hogy a cseh innovációs platformok strukturáló hatására építve megerősítsék az egyetemek és a vállalkozások közötti kapcsolatokat.

- (12) Az oktatási eredmények általánosságban jók, ám az alapkészségek romlottak. A teljesítményt erősen befolyásolja a tanulók társadalmi-gazdasági háttere. A hátrányos helyzetű csoportok, különösen a roma közösség gyenge oktatási mutatói egyértelműen aggodalomra adnak okot. A becslések szerint a roma gyerekek közül nagyon sokan válnak korai iskolaelhagyóvá. Sok, az inkluzív oktatás előmozdítását célzó jogalkotási és igazgatási intézkedést fogadtak el, és kezdődött meg végrehajtásuk. A tervek szerint ezek hozzá fognak járulni a roma és nem roma gyermekek iskolázottsága és iskolai teljesítménye terén mutatkozó eltérések csökkentéséhez. A parlament 2016 márciusában elfogadta az oktatási törvény módosításait, kiterjesztve a kötelező oktatást az iskola előtti nevelés utolsó évére és biztosítva, hogy a fiatalabb gyerekek jogosultak legyenek óvodai férőhelyre. Mindazonáltal az oktatási rendszerben fennálló egyenlőtlenségek akadályozzák a humántőke minőségének javítását és lerontják a későbbi élet során a munkaerőpiaci eredményeket. A szigorúbb követelmények a tanárképzés terén és a tanárok előregedése azzal jár, hogy a tanári hivatás vonzóbbá tétele továbbra is kihívást jelent. Ez részben a viszonylag alacsony béreknek tudható be, noha ezek az elmúlt években nőttek. Több halasztás után a kormány végül elfogadta a tanárok és a pedagógiai személyzet új karrierrendszerét, melynek célja a szakma vonzerejének növelése. Az uniós alapokból származó jelentős támogatás segítségével folyamatban van a tanárok folyamatos szakmai fejlődési lehetőségeinek kialakítása, különösen egyes csoportok tanításához és inkluzív oktatáshoz kapcsolódó szakmai fejlesztési tevékenységek. A parlament 2016 januárjában elfogadta a felsőoktatási reformot, melynek eredményeit nyomon kell követni. Tervezik a felsőoktatási intézmények finanszírozási rendszerének reformját is.
- (13) A munkanélküliségi ráta a Cseh Köztársaságban továbbra is csökken. A nehezőlő munkaerőpiaci feltételek megnehezítik a munkáltatók számára munkavállalók toborzását. Még mindig maradt mozgástér a hiányok orvoslására az alulreprezentált csoportok, mint a kisgyermekes nők, az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók és a roma közösség tagjainak mozgósítása révén. Az állami foglalkoztatási szolgálat bevonási és aktiválási képességeinek növelése megfelelő és jól irányzott aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel és személyre szabott szolgáltatásokkal kiegészülve hozzájárulnának a kiaknázatlan csoportok részvételének növeléséhez. A kisgyermekes nők munkaerőpiaci részvételét hátráltatja a megfizethető és minőségi gyermekgondozási szolgáltatások – különösen a legfeljebb három éves gyermekek esetében – folytatódó hiánya, a hosszú szülői szabadság lehetősége, a rugalmas munkaidő-megoldások korlátozott használata mindkét szülő esetében, és az, hogy az apák kevéssé használják ki a szülői szabadságokat. Az elmúlt években történt néhány intézkedés e hiányosság orvoslása érdekében. Azonban az alacsony képzettséggel rendelkező munkavállalók munkaerőpiaci eredményei érezhetően rosszabbak a többi csoporténál. A parlament jelenleg tárgyalja a szociális lakhatásról szóló jogszabályi keretet, amely várhatóan rendelkezni fog a nemzeti standardokról és a célcsoportokról.

- (14) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte a Cseh Köztársaság gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2017. évi országjelentésben. A Bizottság értékelt továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években a Cseh Köztársaságnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak a Cseh Köztársaság fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (15) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a konvergenciaprogramot, és azt a véleményt fogalmazta meg, hogy a Cseh Köztársaság várhatóan megfelel majd a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek,

AJÁNLJA, hogy a Cseh Köztársaság 2017–2018-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát, tekintettel a népesség előregedésére. Növelje a közkiadások hatékonyságát, nevezetesen a korrupció és a nem hatékony közbeszerzési gyakorlatok elleni küzdelem révén.
2. Bontsa le a növekedés előtt álló akadályokat, különösen az építési engedélyek kiadására irányuló eljárások egyszerűsítése és a vállalkozásokra háruló adminisztratív terhek további csökkentése révén, a legfontosabb e-kormányzati szolgáltatások kiterjesztésével, a K+F minőségének javításával és az alulreprezentált csoportok foglalkoztatásának támogatásával.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*